

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416220024
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4416220024.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a sudkýň JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa W. Z., nar. X.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: V. Z., nar. XX.X.XXXX, bydlisko: S. H. O. X, toho času E. H., zastúpený: JUDr. Soňa Soboňová, advokátka so sídlom F. Kapisztóryho 2, Nové Zámky, a W. Z., rod. W., nar. XX.X.XXXX, bydlisko: F. XX/E, I. E., zastúpená: JUDr. Robert Sivák, advokát so sídlom Pod lipami 80, Nové Zámky, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 15. decembra 2017 pod č.k. 11P/348/2016-189 takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zníženie výživného na maloleté dieťa: W. Z., nar. X.X.XXXX. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie vo veci samej s poukazom na ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a v časti náhrady trov konania s poukazom na § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

1.1 V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že otec maloletého dieťaťa sa návrhom podaným dňa 24.11.2016 domáhal, aby bola znížená jeho vyživovacia povinnosť voči maloletému zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 30,- eur mesačne od 01.12.2016. Svoj návrh odôvodnil tým, že od rozhodnutia súdu sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti. Jeho čistý príjem za obdobie od 11.01.2015 do 31.12.2015 bol 473,72 eura. Na pojednávaniach otec uviedol, že je majiteľom a konateľom spoločnosti, ktorá prevádzkuje kaviareň a autobusovú dopravu. Od novembra 2016 sa mu znížili tržby a spoločnosť bola zadlžená. Mal žiť z úspor a živila ho priateľka. Býval s ňou v spoločnej domácnosti v rodinnom dome, ktorý patril priateľkinej matke. Náklady na bývanie boli 100,- eur, ktoré dávali babke a tá všetko platila. Jeho priateľka bola zamestnaná a jej príjem bol 420,- eur. Otec vlastnil spolu s matkou maloletého byt, v ktorom nikto nebýval. Uviedol, že od marca 2017 platí výživné 30,- eur. Inak na dieťa neprispieval, skôr prispieval jeho brat a rodičia. S maloletým sa stretával každé dva týždne na celý víkend. Ďalej uviedol, že od roku 2016 mu klesli tržby. V roku 2015, keď otváral kaviareň, mal tržby od 3.500,- do 4.000,- eur. Keď ju zatváral, mal tržbu 600,- eur. V roku 2015 mal tri autobusy, ktoré jazdili, neskôr mal dva autobusy, z ktorých jazdil len jeden, lebo na druhom bola zlomená náprava. Spoločnosť nemala žiadnych zamestnancov. Ku dňu 31.10.2017 vypovedal nájomnú zmluvu na priestory, v ktorých bola kaviareň. Vo vlastnej spoločnosti pracoval odo dňa 12.10.2017 na štvrtinový úväzok. Za mesiac október 2017 mal čistú mzdu 85,- eur a za mesiac november 2017 mal čistú mzdu 119,- eur. Zo spoločnosti iný príjem nemal. Jeho príjem bol 100,- eur mesačne. Úspory mal predtým 1.000,- eur, potom nemal

už žiadne úspory. V roku 2015 skončil hospodársky rok v mínuse 5.500,- eur, ale bolo robené opravné daňové priznanie. V roku 2016 bol jeho príjem pred zdanením vo výške 2.535,65 eura a záväzky boli vo výške 6.874,- eur. Jeho výdavky na oblečenie sú ročne 30,- eur, na stravu 100,- eur mesačne. Mobilný telefón mu platila spoločnosť 12,- eur mesačne. Ako fyzická osoba splácal úver 70,- eur mesačne. Do roku 2011 mal Súkromnú automobilovú dopravu, ktorá fungovala tri až štyri roky. Táto spoločnosť mala šesť autobusov a dve motorové vozidlá. Na všetkých autobusoch a autách bola exekútorská blokácia.

1.2 Matka na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí so znížením výživného na žiadnu sumu. Otec maloletého neplatil výživné v plnej výške už pol roka dozadu. Dával maloletému vreckové 20,- eur každý druhý týždeň. Kúpil mu hodinky, topánky a sveter. Maloletý navštevoval ôsmy ročník Základnej školy v I. E.. S maloletým mala matka bežné výdavky na oblečenie, stravu a školské potreby. Mimoriadne výdavky s ním nemala. Pracovala 15 rokov v spoločnosti I. a.s. I. E. do 30.06.2016 a zarábala v čistom 700,- eur. Dostala zo strany zamestnávateľa výpoveď z organizačných dôvodov. Od 01.07.2016 bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a do 31.12.2016 poberala dávku v nezamestnanosti v priemernej výške 517,66 eura. Pracovala od júla 2016 na dohodu O. I. ako redaktorka, zmluvu jej každého pol roka predlžovali. Mesačne zarobila 100,- eur v čistom. Nedostávala žiadnu dávku. Poberala rodinné prídavky na jedno dieťa vo výške 23,52 eura mesačne. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemala, iný príjem nemala. Bývala v spoločnej domácnosti s maloletým a zamestnaným priateľom, ktorého mesačný príjem bol 800,- eur. Náklady na bývanie mali 350,- eur mesačne nájomné, 25,- eur elektrina a internet 25,- eur.

1.3 Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním, skúmaním osobných, majetkových možností a schopností otca, ako aj odôvodnených potrieb maloletého dospel k záveru, že návrh otca čo do základu nebol dôvodný. V čase rozvodového konania, ktoré bolo v decembri 2015, sa rodičia dohodli a súd schválil dohodu rodičov o výške výživného na sumu 200,- eur mesačne. Otec v tom čase deklaroval príjem vo výške 500,- eur mesačne. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie o návrhu otec tvrdil, že sa jeho pomery zmenili, pretože mu klesli tržby, a tiež aj príjem.

1.4 Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že otec už v roku 2015 vykázal stratu zo svojho podnikania, v opravenom daňovom priznaní vo výške 5.523,- eur. Stratu deklaroval otec aj v roku 2016. Nenastala teda taká závažná zmena pomerov od posledného rozhodovania o výživnom, ktorá by odôvodňovala zmenu rozsudku a výšku výživného, na ktorej sa rodičia dohodli v roku 2015. Otec naďalej podnikal a podľa jeho vyjadrenia chcel naďalej podnikat. Podľa názoru súdu, uvedená skutočnosť ako pokles tržieb bola na strane otca prechodným obdobím a jeho podnikanie sa malo zlepšiť. Otec v čase rozhodovania súdu o návrhu pracoval na štvrtinový úväzok vo svojej vlastnej firme, čiže dve hodiny denne. Bolo v jeho možnostiach a schopnostiach, vzhľadom na jeho vek a žiadne zdravotné problémy, pracovať aj viac ako dve hodiny denne, prípadne sa zamestnať v riadnom pracovnom pomere, aby si mohol riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi. Vlastnil tri autobusy a spolu s matkou maloletého aj byt, v ktorom nikto nebýval. Pri efektívnejšom nakladaní so svojim majetkom by dosahoval väčší prospech a zisk z podnikania. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a plnenie vyživovacej povinnosti je zákonná povinnosť oboch rodičov. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že príjem matky sa od posledného rozhodovania o výživnom na maloletého znížil a poukázal na to, že matka sa o dieťa riadne starala.

2. Otec podal proti rozsudku odvolanie v zákonnej lehote. Ako odvolacie dôvody uviedol ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP). Žiadal, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že v primeranej miere zníži výživné na maloleté dieťa, ktoré bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky dňa 14.12.2015 sp.zn. 7C/239/2015. Alternatívne navrhol, aby za účelom posúdenia zmeny pomerov od posledného rozhodnutia súdu o výživnom napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na doplnenie dokazovania ohľadne výsledkov hospodárenia jeho obchodnej spoločnosti za rok 2014, ktorý mal rozhodujúci vplyv na výšku dohodnutého výživného medzi rodičmi. Uviedol, že súd pri posúdení celkového výsledku hospodárenia nevezal na zreteľ dlhodobé záväzky spoločnosti. V zmysle údajov dostupných na internete, voči spoločnosti BOGDÁNY s.r.o. evidovala Sociálna poisťovňa nedoplatok v celkovej výške 7.401,06 eura, daňový úrad 1.438,79 eura a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. 744,20 eura. Výživné vo výške 200,- eur považoval za likvidačné. Ďalej namietal, že súd sa absolútne nevysporiadal so skutočnosťou, že v čase, kedy sa prvýkrát rozhodovalo o výživnom po dohode s matkou maloletého, otec maloletého vychádzal z výsledkov hospodárenia dosiahnutých v predchádzajúcom účtovnom období (v roku 2014). V tom čase nemal žiaden dôvod domnievať sa, že jeho príjem klesne až na takú úroveň, že nebude reálne schopný platiť na maloletého výživné v dohodnutej výške 200,- eur. Ďalej uviedol, že neexistuje zamestnávateľ, ktorý by ho uvoľnil, hoci len príležitostne, na 3 - 6 hodín v týždni, aby mohol vykonať objednané prepravy, a aby tak aspoň čiastočne dokázal

zabezpečiť fungovanie spoločnosti. V prípade, ak by ukončil podnikateľské aktivity, spoločnosť by sa dostala do konkurzu, pričom bolo mimoriadne pravdepodobné, že konkurz by bol zamietnutý pre nedostatok majetku spoločnosti, čím by boli poškodení všetci veritelia spoločnosti, najmä štátne orgány. Spomínaným bytom, ktorý spoluvlastní s matkou maloletého, nemôže nijako disponovať, nakoľko je naň vedená exekúcia zo strany Sociálnej poisťovne ako oprávnenej. Poznamenal, že je vyučený automechanik a priemerný mesačný plat automechanika v I. bol 650,- eur v hrubom. Po odpočítaní zrážok za exekúcie, ktoré sú proti nemu ako fyzickej osobe vedené, by mu bolo ponechané životné minimum v sume 199,48 eura (výška k 01.07.2017). To znamená, že ani celá suma životného minima by nepostačovala na úhradu výživného maloletému. Zdôraznil, že sa nevzdal žiadneho výhodnejšieho zamestnania, zárobku, ani majetkového prospechu a nepreberal na seba žiadne neprimerané majetkové riziká. Ak je úroveň rodičia nízka, je taká aj životná úroveň ich detí.

3. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na skutočnosť, že otec vo svojom odvolaní v podstate len opätovne prehodnocoval vykonané dôkazy, pričom žiadne nové skutočnosti neuviedol. Súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, pričom správne vyhodnotil všetky predložené listinné dôkazy, ako i výpovede účastníkov konania a rozhodol zákonným spôsobom.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdiť.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (odsek 3).

8. Podľa § 231 CSP rozsudok ukladajúcu povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods.2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Citované ustanovenie § 387 ods. 2 CSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 220 ods. 2 CSP, ale obmedzí sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu

dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t.j. pre vec rozhodujúce.

12. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť zvýšenie nákladov dieťaťa v súvislosti s pribúdajúcim vekom, s fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ako aj zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. V tomto prípade pôjde o rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného, jeho invaliditu, alebo také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) jeho zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas.

13. Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen komplexne zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ustanovenie § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyše súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

14. Otec v odvolaní namietal, že vzhľadom na neuspokojivé hospodárske výsledky jeho obchodnej spoločnosti nie je schopný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči jeho maloletému dieťaťu v sume 200,- eur mesačne a žiadal zníženie tejto povinnosti na primeranú výšku (v pôvodnom návrhu na sumu 30,- eur mesačne). Odvolací súd z predloženého súdneho spisu zistil nasledovné skutočnosti. Otec vo svojom návrhu vo veci samej doručenom súdu prvej inštancie dňa 24.11.2016 uviedol, že jeho čistý mesačný príjem za obdobie od 01.01.2015 do 31.12.2015 dosiahol sumu 473,72 eura. Uvedené doložil mzdovým listom za obdobie od júna 2015 do októbra 2015. To znamená, že mesačne sa jeho čistý príjem podľa prepočtu odvolacieho súdu pohyboval po zaokrúhlení na úrovni 39,50 eura (473,72/12). Zmenu pomerov a potrebu zníženia vyživovacej povinnosti odôvodňoval v odvolaní jeho priemerným mesačným príjmom 102,- eur mesačne ako priemer z príjmu za mesiac október 2017 (85,- eur v čistom) a z príjmu za mesiac november 2017 (119,- eur v čistom). Z uvedeného je zrejmé, že priemerný čistý mesačný príjem otca sa nielenže neznižil, ale sa naopak dokonca zvýšil. Otázne je, prečo za daných okolností otec súhlasil v roku 2015 s uzatvorením dohody s matkou maloletého na plnenie vyživovacej povinnosti voči nemu v sume 200,- eur mesačne, keď sa jeho vtedajší priznaný priemerný mesačný čistý príjem za rok 2015 pohyboval pod sumou 40,- eur. Zo súvahy, ako aj z opraveného daňového priznania za rok 2015 je zrejmé, že už v čase schválenia dohody rodičov o výške výživného súdom v decembri 2015 musel mať otec ako majiteľ a konateľ spoločnosti vedomosť o jej zlom hospodárskom výsledku za rok 2015 alebo prinajmenšom tento zlý výsledok predpokladať. Taktiež musel mať vedomosť o jeho veľmi nízkych mesačných príjmoch. Zlá hospodárska situácia pretrvávala v spoločnosti aj v ďalšom období. Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a rovnako nevzhladol takú zmenu pomerov na strane otca, ktoré by odôvodňovali zníženie výživného na maloleté dieťa. Neobstojí ani tvrdenie otca o tom, že ak by sa aj zamestnal ako automechanik za priemernú mesačnú mzdu automechanika v I.i, ostalo by mu len životné minimum, ktoré je nižšie ako 200,- eur, čiže by nemal prostriedky na platenie výživného. Z obsahu spisu vyplývalo, že majetok otca bol exekvovaný už v roku 2013, keď prišlo k zablokovaniu viacerých motorových vozidiel v jeho vlastníctve slúžiacich na podnikateľskú činnosť. O blokácii rozhodol súdny exekútor JUDr. Ladislav Szabó so sídlom úradu v N.. To znamená, že otec maloletého čelil finančným problémom už minimálne dva roky pred uzavretím dohody s matkou maloletého na platenie výživného

v sume 200,- eur mesačne. Je neprípustné, aby otec odôvodňoval dĺžku pracovnej doby a minimálny príjem tým, že je exekvovaný. O tom, že je exekvovaný vedel prinajmenšom už v roku 2013, 2 roky pred schválením dohody rodičov o výške výživného 200 eur. Nenastala u neho žiadna zmena pomerov. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a riadne odôvodnený potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods.1 SCP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu trov, ak nejde o trovy konania štátu rozhoduje súd len na návrh. Ani jeden z účastníkov do rozhodnutia súdu návrh na náhradu trov konania nepodal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).